

Laidiens: 18.09.2012., Nr. 147

Oficiālās publikācijas Nr.: 2012/147.4

Ministru kabineta noteikumi Nr.599

Rīgā 2012.gada 28.augustā (prot. Nr.49 9.§)

Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma
13.panta piekto un devīto daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtību;
- 1.2. ligumsoda maksimālo apmēru un piemērošanas kārtību.

II. Vispārīgās prasības sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai un izmantošanai

2. Pāravadātājs nodrošina, lai pasažierim sabiedriskajā transportlīdzeklī ir pieejama informācija par pasažieru un bagāžas pāravadāšanas kārtību. Reģionālā starppilsētu un reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī pāravadātājs nodrošina pasažierus ar informāciju par attiecīgā maršruta (reisa) sabiedriskā transportlīdzekļa stāvēšanas laiku autoostā vai pieturvietā (turpmāk – pieturvietas), kustības sarakstiem un braukšanas maksu (tarifu), bet vilcienu vagonos izvieto maršrutu shēmu.
3. Pasažierim sabiedriskajā transportlīdzeklī jāpilda sabiedriskā transportlīdzekļa vadītāja, konduktora, vilciena pavadona (turpmāk – sabiedriskā transportlīdzekļa apkalpe) vai pāravadātāja norikoto par pāravadājumu kontroli atbildīgo darbinieku (turpmāk – kontrolieri), kā arī kompetentas valsts vai pašvaldības institūcijas amatpersonu prasības, kas noteiktas šajos noteikumos un citos normatīvajos aktos par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu.
4. Pasažierim aizliegts bojāt sabiedrisko transportlīdzekli un tā inventāru, kā arī veikt darbības, kas apdraudētu satiksmes drošību. Pasažierim ir pienākums ievērot tīrību un kārtību salonā.
5. Pasažieris pāravadātāja sniegto sabiedriskā transporta pakalpojumu izmantošanas laikā ir Civillikumā noteiktajā kārtībā un apmērā atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies viņa darbības rezultātā.
6. Pasažierus pārvadā, nepārsniedzot izgatavotāja noteiktās sabiedriskā transportlīdzekļa ietilpības prasības.
7. Reģionālā starppilsētu maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī sēdvietas numurē šādā kārtībā:
 - 7.1. sēdvietas numurē, sākot ar sēdvietu aiz transportlīdzekļa vadītāja sēdvietas, no kreisās puses uz labo (nepāra numuri ir pie autotransportlīdzekļa loga, pāra numuri – pie transportlīdzekļa ejas);

7.2. ja sabiedriskajā transportlīdzeklī vienā ejas pusē rindā ir novietotas pa divām sēdvietām, bet otrā rindā tikai pa vienai, sēdvietas numurē šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētajā kārtībā;

7.3. ja sabiedriskajā transportlīdzeklī atsevišķās vietās ir novietots pa vienai sēdvietai, tām piešķir pēdējos numurus, pārējās sēdvietas numurē šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētajā kārtībā;

7.4. ja sabiedriskajā transportlīdzeklī vadītāja un viņa blakussēdētāja pasažiera sēdvietas ir nodalītas no pārējā pasažieru salona, blakussēdētāja pasažiera vietai piešķir pēdējo numuru, pārējās sēdvietas numurē šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētajā kārtībā;

7.5. ja sabiedriskajā transportlīdzeklī, kurā ir vairāk par 16 sēdvietām, ir divas vai vairākas pasažieru ieejas (durvis) un šīs ieejas (durvis) atrodas pretī:

7.5.1. kreisās puses pasažieru sēdvietām vai ja citā vietā pretī kreisās vai labās puses sēdvietām ir izvietota telpa bagāžas novietošanai (piemēram, bērnu ratiņu vai personu ar invaliditāti riteņkrēslu nostiprināšanai), sēdvietu numerācija aiz minētajām telpām tiek turpināta augošā secībā, izlaižot divus numurus (piemēram, sēdvietu numerācija virzienā no kreisās uz labo pusi – Nr.17, Nr.18 (kreisā puse), Nr.19 un Nr.20 tiek izlaisti (labā puse, kurā nav sēdvietu, bet ir ieeja transportlīdzeklī vai telpa bagāžas novietošanai), numerācijas turpinājumā – Nr.21, Nr.22 (kreisā puse) un Nr.23, Nr.24 (labā puse));

7.5.2. bagāžas novietošanas telpai, sēdvietu numerāciju aiz šīs telpas turpina augošā secībā, neizlaižot numurus;

7.6. ja sabiedriskajā transportlīdzeklī sēdvietas izvietotas vairākos līmeņos (piemēram, divstāvu transportlīdzeklis), numerāciju sāk no pirmā līmeņa šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētajā kārtībā.

8. Pasažieru vilcienā vietas var nenumurēt vai izmantot vagona izgatavotājrūpnīcas vietu numerāciju, bet, ja tās numurē pārvadātājs, ievēro šo noteikumu 7.punktā minēto kārtību.

9. Pārvadājumiem izmanto sabiedrisko transportlīdzekli, kas ir noformēts ar maršruta zīmi un pārvadātāja nosaukumu. Minimālais maršruta zīmes izmērs ir 600 x 300 mm. Maršruta zīme ir informatīva, un tā satur šādu informāciju par pārvadājumu attiecīgajā maršrutā:

9.1. maršruta numurs (minimālais ciparu augstums ir 200 mm);

9.2. maršruta sākumpunkta un galapunkta nosaukums (minimālais burtu augstums ir 120 mm) vai tikai galapunkta nosaukums (minimālais burtu augstums ir 150 mm).

10. Pārvadātājs nodrošina, lai, tuvojoties sabiedriskajam transportlīdzeklim (autobusam, tramvajam un trolejbusam), maršruta zīme ir labi saskatāma (piemēram, apgaismojums diennakts tumšajā laikā) un sabiedriskajā transportlīdzeklī novietota tā, lai, pasažierim iekāpjot, ir labi redzama.

11. Ja sabiedriskajā transportlīdzeklī ir elektroniskā maršruta zīme, tās izmērs nedrīkst būt mazāks par šo noteikumu 9.punktā minēto minimālo zīmes izmēru. Ja sabiedriskajā transportlīdzeklī nav elektroniskās maršruta zīmes vai tā nedarbojas, pārvadātājs nodrošina, lai sabiedriskais transportlīdzeklis tiktu noformēts ar maršruta zīmi atbilstoši šo noteikumu 9.punktam.

12. Sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumā noteiktajiem paaugstināta servisa pārvadājumiem izmanto maršruta zīmi ar norādi par paaugstināta servisa pārvadājumu.

13. Pārvadātājs sabiedriskā transportlīdzekļa salonā nodrošina, lai pasažierim informācija par sabiedriskā transportlīdzekļa pieturvietām maršrutā būtu pieejama audio ieraksta vai vizuāli noformētā veidā (minimālais burtu augstums ir 100 mm).

14. Ja reģionālā starppilsētu maršruta (reisa) ilgums pārsniedz trīs stundas, sabiedriskajam transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar ergonomiskajiem krēsliem un vietu salonā bagāžas novietošanai. Ja sabiedriskais transportlīdzeklis nav aprīkots ar tualeti, maršruta (reisa) vidū jānodrošina sabiedriskā transportlīdzekļa apstāšanās vietā, kur ir pieejams sanitārais mezgls.

15. Ja reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī esošās vietas ir aizpildītas, tajā novieto papildu informācijas zīmi "Vietu nav" (minimālais burtu augstums ir 200 mm). Lai par to informētu pasažierus, kuri gaida sabiedrisko transportlīdzekli kustības sarakstā paredzētajā pieturvietā, kurā neviens no pasažieriem neizkāpj, vadītājs samazina sabiedriskā transportlīdzekļa kustības ātrumu.

16. Ja lielas pasažieru plūsmas dēļ pārvadātājs norīko papildu sabiedrisko transportlīdzekli, tajā novieto papildu informācijas zīmi "Papildreiss" (minimālais burtu augstums ir 200 mm).

17. Sabiedriskajam transportlīdzeklim jābūt pielāgotam normatīvajos aktos par transportlīdzekļu izgatavošanu noteiktajām tehniskajām prasībām, lai personām ar funkcionāliem traucējumiem, grūtniecēm un personām ar maziem bērniem (tai skaitā ar bērnu ratiņiem) atvieglotu iekļūšanu sabiedriskajā transportlīdzeklī un nodrošinātu šo personu pārvadāšanu.

18. Ja pārvadātājs sabiedriskos transportlīdzekļus nav pielāgojis atbilstoši šo noteikumu 17.punktā minētajām prasībām, pārvadātājam ir pienākums nodrošināt šo noteikumu 17.punktā minētās personas ar attiecīgi aprīkotu transportlīdzekli. Minēto transportlīdzekli šo noteikumu 17.punktā minētās personas var pasūtīt 72 stundas pirms brauciena, piezvanot uz pārvadātāja norādīto tālruņa numuru. Informācijai par tālruņa numuru jābūt pieejamai visās pieturvietās un autoostās.

III. Biļešu iegāde, izmantošana, pārformēšana un nodošana

19. Pasažiera braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina biļete. Elektroniski vai pa tālruni iegādātajām biļetēm braukšanas tiesības sabiedriskajā transportlīdzeklī apliecina autorizācijas vai rezervācijas kods.

20. Lai izmantotu sabiedriskā transporta pakalpojumus, pasažieris iegādājas braukšanas biļeti, bet, lai pārvadātu bagāžu, – bagāžas biļeti (kvīti) (turpmāk – bagāžas biļete).

21. Pasažierim ir pienākums iegādāto biļeti saglabāt līdz brauciena beigām.

22. Ja pasažieris braukšanai sabiedriskajā transportlīdzeklī izmanto biļeti ar braukšanas maksas atvieglojumu, pasažiera pienākums ir uzrādīt pārbaudei šo noteikumu 3.punktā minētajām personām biļeti kopā ar normatīvajos aktos par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus, noteiktu dokumentu, kas apliecina pasažiera tiesības uz braukšanas maksas atvieglojumu.

23. Biļetes pasažierim pārdod pārvadātāja vai pasūtītāja noteiktās biļešu tirdzniecības vietās – biļešu kasēs, elektroniski, pa tālruni, ja attiecīgais pakalpojuma sniedzējs to nodrošina, sabiedriskajā transportlīdzeklī vai citās tirdzniecības vietās (turpmāk – biļešu tirdzniecības vietas).

24. Biļetes sabiedriskajā transportlīdzeklī var iegādāties pie sabiedriskā transportlīdzekļa apkalpes vai biļešu automātā.

25. Biļešu tirdzniecības vietā biļetes reģionālajam starppilsētu un reģionālajam vietējās nozīmes maršrutam pārtrauc pārdot:

25.1. maršruta galapunktā – ne agrāk kā 10 minūtes pirms sabiedriskā transportlīdzekļa atiešanas;

25.2. maršruta starppunktā – pēc tam, kad sabiedriskā transportlīdzekļa apkalpe saņem biļešu uzskaites dokumentus vai vienotā biļešu tirdzniecības sistēma uz transportlīdzeklī uzstādīto nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīci vai iekārtu nosūta informāciju par attiecīgajam reisam pārdotajām biļetēm sistēmā biļešu tirdzniecības vietās;

25.3. vilciena biļešu kasē:

25.3.1. abonementa biļetes – piecas minūtes pirms vilciena atiešanas;

25.3.2. biļetes vienam braucienam – vilciena atiešanas brīdī.

26. Biļeti pasažierim pārdod saskaņā ar normatīvajos aktos par sabiedriskā transporta pakalpojumu tarifu noteikšanu apstiprinātiem tarifiem.

27. Biļetes pasažierim pārdod rindas kārtībā neatkarīgi no braukšanas attāluma jebkurā daudzumā, bet nepārsniedzot izgatavotāja noteiktās sabiedriskā transportlīdzekļa ietilpības normas.

28. Iegādājoties biļeti no maršruta galapunkta jebkurā biļešu tirdzniecības vietā braukšanai reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī ar numurētām vietām, pasažierim ir tiesības:

28.1. izvēlēties jebkuru brīvo vietu sabiedriskajā transportlīdzeklī;

28.2. norādīt kā iekāpšanas pieturvietu jebkuru maršrutā paredzēto pieturvietu (autobusiem iekāpšanas vieta tiek norādīta biļetē un biļešu uzskaites dokumentā, kuru pirms autobusa atiešanas nodod autobusa apkalpei).

29. Saņemot biļeti, pasažieris pārliecinās, ka tā izsniegta atbilstoši viņa pasūtījumam.

30. Pārdodot stāvvietas biļeti vai biļeti personām ar invaliditāti paredzētā sēdvietā, pārdevējs par to informē pasažieri un izsniedz biļeti ar attiecīgu norādi.

31. Biļeti braukšanai reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī var iegādāties biļešu tirdzniecības vietā iepriekšpārdošanā. Biļešu iepriekšpārdošanu uzsāk vismaz piecas diennaktis pirms sabiedriskā transportlīdzekļa atiešanas un pārtrauc ne agrāk kā iepriekšējā dienā pirms sabiedriskā transportlīdzekļa atiešanas. Biļešu tirdzniecības vietā nodrošina informāciju par biļešu iepriekšpārdošanas kārtību un maksu par biļešu iepriekšpārdošanu (ja tāda ir noteikta).

32. Biļetes pasažieru grupu pārvadāšanai pārdod saskaņā ar pasūtījumu. Minimālo pasažieru skaitu grupā nosaka pārvadātājs.

33. Sabiedriskā transportlīdzekļa apkalpe nodrošina pasažieri ar biļetē norādīto sēdvietu arī tad, ja pasažieris iekāpj sabiedriskajā transportlīdzeklī biļetē norādītajā pieturvietā, nevis maršruta galapunktā vai citā pieturvietā, no kuras iegādāta biļete.

34. Biļete ir derīga braukšanai sabiedriskajā transportlīdzeklī biļetē norādītajā virzienā līdz noteiktai pieturvietai tajā laikā un datumā, kas norādīts biļetē. Ja biļetē derīguma termiņš nav norādīts, uzskatāms, ka tā ir derīga no sabiedriskā transportlīdzekļa atiešanas brīža līdz pienākšanai attiecīgajā pieturvietā.

35. Braukšanai pilsētas nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī attiecīgās pilsētas pašvaldība var noteikt citus biļetes derīguma un tās izmantošanas nosacījumus.

36. Biļete braukšanai pasažieru vilcienā ir derīga vienam braucienam biļetē norādītajā maršrutā līdz norādītajai pieturvietai šādos termiņos:

36.1. vienā virzienā bez pārsēšanās vai no citas pieturvietas iegādātā biļete derīga vienam braucienam biļetes iegādes datumā. Ja biļeti iegādājas pēc plkst.21.00, tā ir derīga braukšanai līdz nākamā datuma plkst.4.00;

36.2. turp–atpakaļ virziena biļete ir derīga turp braucienam biļetes iegādes datumā, bet atpakaļ braucienam – biļetes iegādes datumā vai nākamajā datumā.

37. Abonementa biļete ir derīga braukšanai biļetē norādītajos sabiedrisko transportlīdzekļu veidos, norādītajā maršrutā un laikposmā, kas norādīts biļetē. Abonementa biļešu izmantošanas kārtību nosaka pārvaldītājs.

38. Ja abonementa biļetes derīguma termiņš ir:

38.1. viens vai vairāki mēneši, biļetes derīguma termiņu aprēķina, skaitot no tās derīguma sākuma datuma līdz attiecīgajam nākamā vai cita mēneša datumam (to neskaitot), bet, ja kalendāra mēnesī attiecīgā datuma nav, – līdz mēneša pēdējam datumam (to ieskaitot);

38.2. isāks par mēnesi, biļetes derīguma termiņu aprēķina, no tās derīguma sākuma datuma skaitot atbilstošo kalendāra dienu skaitu (pēdējo dienu ieskaitot). Attiecīgos datumus norāda abonementa biļetē.

39. Ja biļetes vai abonementa biļetes termiņš braukšanai sabiedriskajā transportlīdzeklī beidzas, pasažierim atrodoties ceļā, biļete ir derīga līdz tajā norādītajai izkāpšanas pieturvietai, bet pilsētas nozīmes maršrutā – līdz attiecīgā reisa galapunktam.

40. Ja pasažieris neizmanto iegādāto biļeti braukšanai reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī, viņam ir tiesības nodot to atpakaļ biļešu tirdzniecības vietā un saņemt atpakaļ:

40.1. pilnu braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksu, ja biļeti un bagāžas biļeti nodod biļešu tirdzniecības vietā vismaz divas stundas līdz biļetes derīguma termiņa sākumam;

40.2. naudas summu 75 % apmērā no braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksas, ja biļeti un bagāžas biļeti nodod biļešu tirdzniecības vietā vēlāk nekā divas stundas līdz biļetes derīguma termiņa sākumam.

41. Pasažierim ir tiesības atteikties no brauciena reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedriskajā transportlīdzeklī, līdz biļetes derīguma termiņa beigām nododot biļeti un bagāžas biļeti biļešu tirdzniecības vietā, kā arī saņemt atpakaļ pilnu braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksu un maksu par biļešu iepriekšpārdošanu (ja tāda ir maksāta), ja:

41.1. sabiedriskā transportlīdzekļa atiešana kavējas vairāk par 15 minūtēm, salīdzinot ar sabiedriskā transportlīdzekļa kustības sarakstā paredzēto atiešanas laiku;

41.2. pārvadājums nenotiek pārvaldītāja vainas dēļ;

41.3. pasažierim netiek nodrošināta iespēja ieņemt biļetē norādīto vietu vai līdzvērtīgu sabiedriskā transportlīdzekļa apkalpes ierādītu vietu;

41.4. sabiedrisko transportlīdzekli ar augstāku pārvadājumu kvalitāti, par ko ir samaksāta papildu maksa, nomaina ar sabiedrisko transportlīdzekli, kurā ir zemāka pārvadājumu kvalitāte.

42. Pasažieris, kurš nokavējis reģionālā starppilsētu vai reģionālā vietējās nozīmes maršruta sabiedrisko transportlīdzekli slimības vai nepārvaramas varas dēļ (piemēram, dabas stihija, nelaimes gadījums), triju dienu laikā pēc biļetes derīguma termiņa beigām ir tiesīgs pārvaldītāja noteiktajā kārtībā nodot neizmantoto biļeti biļešu tirdzniecības vietā un saņemt citu līdzvērtīgu biļeti braukšanai tajā pašā maršrutā par to pašu cenu. Ja pasažieris